

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Łódź, Al. Kościuszki 73, tel. 63-66.
Telefon redakcji nocnej 29.

Cena 15 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 5—6 po południu
Sekretariat czynny od godz. 3—6 po południu.

STARE BŁĘDY W NOWEJ SALI

Ważnie i spory partyjne przy debacie budżetowej w komisji i na plenum Sejmu
Ustawa o inwestycjach przyjęta została w II-giem czytaniu
(Specjalna służba parlamentarna „Hasła Łódzkiego“)

Obrady Komisji budżetowej

WARSZAWA, 30.3. (IR). Pod przewodnictwem posła Byrki (bezp. blok) w obecności ministra skarbu Czechowicza i wiceministra Grodyńskiego rozpoczęło się posiedzenie komisji budżetowej, na którym prof. Krzyżanowski zreferował projekt ustawy o inwestycjach. Referent stwierdził, że w ustawie przedłożonej są kwoty na cele inwestycyjne, a nie na pierwsze raty z wyjątkiem paru pierwszych obiektów. Omawiany projekt ustawy przewiduje, iż z zapasów kasowych przeznacza się kwotę 88 mil. 160 tysięcy złotych na dokonanie nadzwyczajnych inwestycji.

W ożywionej dyskusji, jaka wywiązała się po referacie, podniesiono ze strony kół Wyzwolenia zarzut, jakoby ustawa nie uwzględniała należycie potrzeb inwestycyjnych drobnego rolnictwa, budowy szkół powszechnych, melioracji, dróg itd.

Z drugiej zaś strony zwracano uwagę, iż, po raz pierwszy w dziejach państwa polskiego, rząd przychodzi z planem inwestycyjnym, a niestety niektórzy robią z tego platformę polityczną do rozgrywki z rządem.

Minister skarbu w dwukrotnym przemówieniu podniósł, iż plan inwestycyjny na sumę 88 mil. zł. oczywiście daleki jest od idealu. Jeszcze nie nadeszła chwila, w której

by rząd mógł przejść do programu, któryby zaspokoził wszystkie potrzeby inwestycyjne naszego kraju.

Jedną tylko pozycją powiększenie kapitału zakładowego Banku Rolnego o 87 mil. zł., przeciw równowagi całą sumę kredytu inwestycyjnego. Oprócz tego budżet normalny zawiera bardzo znaczne, jak na nasze stosunki, dotacje na budowę dróg samorządowych, na melioracje i na odbudowę wsi.

Bank Gospodarki Krajowej opracował plan kredytów dla samorządów, przede wszystkim na drogi, w granicach kilkudziesięciu milionów. Także na budowę szkół wydatki zwiększono, kredyty: zamiast 5.000.000 przeznaczono na budownictwo w dziale Ministerstwa Oświaty 15.000.000 zł.

Po dyskusji przyjęto w drugim czytaniu projekt rządowy z niektórymi poprawkami. Tak więc na wniosek posła Prażera (PPS) wstawiono dodatkowo trzy miliony zł. na przeprowadzenie jeszcze w roku 1928 budowy domu kolejarzy na kresach wschodnich.

Pozatem na wniosek posła Malinowskiego (Wyzwolenie) podwyższono pozycję na budowę dróg z 6 na 15 milionów.

Na budowę szkół powszechnych przeznaczono 25 milionów zł., na odbudowę wsi 2 mil. zł.

Obrady plenarne

WARSZAWA, 30.3. (I. R.) Dzisiejsze posiedzenie sejmu rozpoczął referat posła Krzyżanowskiego o prowizorium budżetowym na I kwartał roku budżetowego 1928-9.

Imieniem komisji budżetowej prowiz. referował pos. Krzyżanowski, podając uzasadnienie wniosków komisji.

Preliminarz budżetowy został ułożony pod znakiem pomyślnych wyników finansowych roku budżetowego 27/28.

Faktem bezspornym jest, że polska waluta i polskie finanse nigdy nie znajdowały się w stanie tak świetnym jak obecny.

Posel Krzyżanowski wnosi o uchwalenie budżetu zgodnie z przedłożeniem rządowym z poprawką, zwiększającą wydatki o 31,6 milionów zł. z przeznaczeniem wypłacenia bezzwrotnego zasiłku urzędnikom państwowym w wysokości 45 proc. ich pensji.

Zasiłki te miałyby być wypłacone 1 maja i 20 czerwca r. b.

Po referacie posła Krzyżanowskiego rozpoczęła się dyskusja ogólna.

Warunki Z. L. N.

Jeżeli — to tak, a jeżeli — to nie..

Posel Rybarski (ZLN) przypomina, że ZLN postawił na komisji wniosek, aby pro-

wizorium oprzeć na ustawie skarbowej, która wygasa jutro.

Zdaniem p. Rybarskiego w bilansie, wbrew opinii Min. Skarbu, jest deficyt, bo produkcji opierać nie można na dopływie kapitałów zagranicznych.

W końcu oświadcza on, że o ile wniosek ZLN na plenum nie przejdzie — klub jego nie będzie przeciwny prowizorium, ale i nie będzie głosować za prowizorium.

Demagogia P. P. S.

Jak zwykle, „klasy posiadające“ i t. p. komunały

Posel Zareba (PPS) zarzuca rządowi, iż polityka podatkowa idzie po linii klas posiadających, a w dziedzinie walki z drożyzną rząd zachowuje bezczynność. Imieniem PPS wnosi, aby prowizorium opierało się na budżecie za r. ub. z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

„Wyzwolenie“ w opozycji

Posel Wyrzykowski (Wyzw.) oświadcza, że klub jego ze względów rzeczowych nie mógłby głosować za prowizorium.

Ch. D. uważa uchwalenie prowizorium

za konieczność państwową

Posel Bittner (Ch. D. oświadcza, że jeżeli klub jego pomimo zastrzeżeń głosować będzie za prowizorium, to z uwagi na dążenie do podkreślenia w orędziu Prez. Rzpl. konieczności współpracy władzy wykonawczej z władzą ustawodawczą.

A po co on wszedł do polskiego Sejmu?

Posel Ładyka oświadcza, że klub jego zajmować będzie w stosunku do każdego rządu polskiego stanowisko opozycyjne.

„Piast“ za preliminarzem

Posel Szydłowski wypowiada się w imieniu Piasta za preliminarzem.
Posel Baran (ukr.) oświadcza się przeciwko prowizorium.

Str. Chłopskie przeciw

Posel Dąbski zaznacza, że stronnictwo chłopskie głosować będzie za prowizorium, jako koniecznością państwową, lecz w ramach budż. z r. 1927-8.

Po przemówieniu opozycyjnym posła Jeremicza (białorus.) oraz w przemówieniu końcowym sprawozdawcy posła Krzyżanowskiego — przystąpiono do głosowania.

Wobec zgłoszonego sprzeciwu — odłożono III czyt. do jutra.

(Dokończenie na str. 2-giej)

W sidłach handlarzy żywym towarem

Dwaj elegancyści cudzoziemcy usiłovali porwać i wywieźć córkę przemysłowca
Ofiara cudem uniknęła hańby i upodlenia

WARSZAWA, 30.3. (Tel. wł. Hasła Łódzkiego). Policja warszawska wpadła ostatnio na trop niezwykle bezczelnych handlarzy żywym towarem, którzy przybyli do Polski z zagranicy w poszukiwaniu białych niewolnic. Komunikowała o tem naszym władzom po licyjnym policja państw ościennych, a więc niemiecka, czecho-słowacka i rumuńska.

Ze handlarze ci odrazu rozpoczęli swoją zbrodniczą działalność, świadczy następujący fakt.

Z Białegostoku do Warszawy jechała 20 letnia p. Marja Zarzycka, córka przemysłowca.

P. Zarzycka odznacza się niepospolitą urodą.

Po wejściu do wagonu zajęła miejsce w przedziale 2-jej klasy, gdzie siedział już jakiś elegancyści młody człowiek, czytający niemiecki tygodnik.

Po półgodzinnej jeździe podróżni zaczęli rozmawiać, poczem młody człowiek przedstawił się swej towarzyszącej podróży, jako bogaty przemysłowiec niemiecki, przebywający za interesami w Polsce.

Mówił dość płynnie po polsku. Cudzoziemiec był niezwykle miłym towarzyszem podróży, opowiadał o swych wycieczkach, wygłaszał niezwykle trafne uwagi na temat bieżące...

Pociąg zbliżał się do Warszawy.

Na stacji w Wołominie wsiadł do przedziału jakiś starszy, szpakowaty jegomość,

robiący wrażenie cudzoziemca. Przywitał się dość serdecznie z jadącym już pasażerem, który po chwili przedstawił go p. Marji.

W Warszawie na stacji obaj cudzoziemcy zaproponowali p. Marji odwiezienie jej samochodem do domu. Zgodziła się...

Zaledwie ujechali parę kroków p. Marję ogarnęła nieprzewidywana senna.

Gdy się obudziła, stwierdziła, że znajduje się w pociągu.

Obok niej siedzieli dwaj niedawno poznani przygodni pasażerowie.

P. Marję zerwała się z ławki.

— Co to znaczy? Gdzie jestem?

Obaj cudzoziemcy roześmiali się cynicznie.

Młoda kobieta zrozumiała w czyje ręce wpadła.

Wyciągnęła rękę ku hamulcowi. Ale wtedy młodszy z pasażerów rzucił się na nią, chcąc jej przeszkodzić w zatrzymaniu pociągu.

Wywiązała się walka.

W pewnym momencie p. Marji udało się otworzyć drzwi.

Nagle straciła równowagę i wypadła.

Stoczyła się po nasypie. Na szczęście prócz drobnych zdrapań żadnych innych obrażeń nie odniosła.

W parę godzin znalazł ją p. A. Pietruszka i przewiózł do Wołomina, skąd odjechała do Białegostoku.

Z opisu podanego przez p. Marję policja ustaliła, że napastnikami byli znani policjom całego świata międzynarodowi handlarze żywym towarem.

Policja jest już na tropie zbrodniarzy.

1928 r.

BUSKO

1928 r.

Państwowy Zakład Zdrojowy ziemi Kieleckiej

Sezony letnie od 1 maja do 31 października.

Kąpiele siarczano-słone i mułowe, wodolecznictwo, leczenie elektrycznością, leczenie światłem, kąpiele słoneczne.

Dojazd: Ostatnia stacja kolejowa Kielce. Zaznacza się, że Dyrekcja Zakładu uruchamia we własnym zarządzie autobusy, kursujące w czasie sezonu pomiędzy Kielcami i zakładem zdrojowym wyłącznie dla wygody kuracjuszy.

108

Stare błędy w nowej sali (Dokończenie)

Następnie Izba przystąpiła do projektu ustawy o kredytach inwestycyjnych.

Referent pos. Krzyżanowski wskazał, że rząd wyasygnował 88 milj. na inwestycje i 5 milj. na utworzenie fundusze specjalnego na cele kulturalne.

Sumy te wydatkowane będą nie od razu, lecz w ciągu 2 okresów budowlanych.

Po przemówieniach szeregu posłów zabral głos p. wiceprezes Rady Ministrów prof. dr. K. Bartel, który wyjaśnił, że suma 5 milj. zł. nie będzie żadnym funduszem dyspozycyjnym, lecz przeznaczonym wyłącznie na cele niedostatecznie uposażonej twórczości literackiej i naukowej.

Na te cele suma 5 milj. jest nawet zamała.

Po przemówieniu sprawozdawcy dyskusję przerwano i projekt przyjęto w II czytaniu w brzmieniu, przedłożonym przez rząd, a poprawki odrzucono.

Posel Zachajkiewicz referował nagłos wniosek o amnestji dla więźniów politycznych. Nagłos przyjęło 175 głosami przeciwko 172. Marszałek zaproponował odbycie jutro o godz. 10 min. 30 posiedzenia z nast. porz. dz.: III czytanie ustawy o praw. budz., III czytanie ustawy inwestycyjnej oraz I czytanie preliminarza budżetowego.

Wyrok w procesie Barmatów

Bardzo łagodny wymiar kary

BERLIN, 30.3. (PAT). Dziś sąd berliński ogłosił wyrok w sensacyjnym procesie braci Barmatów, trwającym od 15-tu miesięcy. Obaj bracia Barmatowie zostali zwolnieni od zarzutu oszustwa, sprzeniewierzenia i naruszenia ustawy konkursowej, skazani natomiast na 5 i 11 miesięcy więzienia za 2 wypadki przekupstwa. Wszyscy niemal dyrektorzy zakładów Barmatów zostali uniewinnieni, tylko urzędnik straży granicznej Staszyn został skazany za przekupstwo na trzy miesiące i 3 dni więzienia. Staszyn pozwolił bowiem Juljuszowi Barmatowi nie wychodzić z wagonu przy przeprowadzaniu rewizji na granicy niemiecko-holenderskiej.

Pierwszy dzień obrad polsko-litewskich

Wstępna konferencja przeszła zupełnie gładko

O ile Waldemaras nie będzie bruździł, konferencja da pożądaný wynik

Wizyty powitalne

KRÓLEWIEC, 30.3. (Tel. wł. Hasła Łódzkiego). Min. Zaleski wizytował dziś, jako pierwszy, o godz. 11 rano Waldemarasa w hotelu Central.

W pół godziny później Waldemaras przybył do Berlinerhofu z rewizytą.

Prasa tutejsza komentując fakt, że minister Zaleski złożył pierwszy wizytę Waldemarasowi uważa to za naturalny akt między narodowej kurtuazji, wynikającej stąd, że minister Zaleski jest tylko ministrem, a Waldemaras ministrem spraw zagranicznych i premierem.

Regulamin obrad

KRÓLEWIEC, 30.3. (AET). Regulamin obrad ustalony przez mieszaną komisję polsko-litewską ma charakter czysto techniczny i składa się z 12 punktów ustalających sposób prowadzenia obrad, kwestję języka itd.

Zasadniczym językiem rokowań jest język francuski. Regulamin przewiduje także wypadek posiedzeń komisji. Obradom przewodniczyć będą obaj ministrowie na zmianę.

Otwarcie obrad

KRÓLEWIEC, 30.3. (ATE). Pierwszy dzień konferencji polsko-litewskiej przebiegł zupełnie gładko i wprowadził pewne odprężenie w atmosferze zjazdu.

Obszerna sala posiedzeń poza kilkunastu członkami delegacji wypełniona była całkowicie przez dziennikarzy zagranicznych i miejscowych.

Powszechną uwagę zwrócił zwrot retoryczny zagajającego posiedzenie wiceprezydent dr. Herbsta, który wskazując na światło słoneczne, które zalało salę po dwóch dniach

niepogody, wyraził życzenie, aby słońce było dobrym znakiem dla przebiegu prac konferencji.

Następnie zabrał głos prezes rady ministrów i minister spraw zagranicznych republiki litewskiej p. Waldemaras, który wygłosił w języku francuskim nast. przemówienie:

Przemówienie min. Waldemarasa

Przypadł mi zaszczyt zainaugurowania konferencji polsko-litewskiej. Uważam sobie za miły obowiązek podziękować władzom niemieckim oraz władzom miasta za uprzejme przyjęcie i za ułatwienie w organizowaniu naszej pracy. Konferencja, która się otwiera, budzi ogólne zainteresowanie, gdyż narody cywilizowanego świata zmęczone są stanem niepewności, istniejącym od wielkiej wojny.

Zadanie nasze jest trudne.

Przypadnie nam w udziale zapewnić pokój między Litwą a Polską.

Liga narodów od samego początku konfliktu polsko-litewskiego zajmowała się poważnie tym konfliktem.

Podjęliśmy obecnie prace zdążające do zapewnienia pokoju.

Po nieudanych próbach dotychczasowych obecne zadanie jest znacznie skromniejsze.

Nie jesteśmy zobowiązani do rozwiązania ostatecznego, lecz ustalenia przyjaznych stosunków między obu państwami. Dobra wola istnieje po stronie delegacji polskiej i litewskiej.

Pod tym warunkiem oczekiwać można, że osiągnięcie tych wyników nastąpi.

Ogłaszam konferencję polsko-litewską za otwartą.

Odpowiedź min. Zaleskiego

W odpowiedzi na to przemówienie zabrał głos polski minister spraw zagranicznych, August Zaleski, który w języku francuskim oświadczył co następuje:

Mam zaszczyt wyrazić wdzięczność rządowi niemieckiemu za gościnę w starożytnym grodzie, oraz podziękować panu wiceprezyd. za miłe przyjęcie.

Pozwalam sobie wyrazić w dalszym ciągu głęboką radość z tego powodu, że widzę zebranych przy jednym stole wspólnym delegatów rządu litewskiego i polskiego.

Chodzi oto, aby jaknajszybciej doprowadzić do nawiązania normalnych stosunków sąsiedzkich między obu państwami.

Duch tych dobrych stosunków ożywi pracę, którą rozpoczynamy.

Ten duch, który wyraża zdecydowaną wolę obu stron doprowadzić do rezultatów, odpowiada interesom obu krajów, pozwoli opanować trudności.

Opinia publiczna nie tylko obu krajów, lecz całego świata śledzi z zainteresowaniem rokowania.

Wierzę, że nadzieje jej nie zostaną zawiedzione. Przystąpimy niezwłocznie do dzieła.

Uruchomimy komisję techn. rzeczoznawców i przekonany jestem, że w krótkim czasie współpraca ta wyda owoce, które należą do ocenione będą przez szczerych przyjaciół pokoju.

Po przemówieniu min. Zaleskiego p. Waldemaras udzielił głosu posłowi Rzplitej Polskiej w Berlinie Olszowskiemu, który odczytał uprzednio uzgodniony przez komisję polsko-litewską regulamin konferencji.

Regulamin ten przyjęty został w całości przez plenum.

Przed zamknięciem posiedzenia min. Zaleski wręczył Waldemarasowi notę polską, zawierającą notyfikowanie składu delegacji oraz odpisy pełnomocnictw, udzielonych delegacji polskiej przez Prezyd. Rzpl. Posiedzenie zamknięto o godz. 5 min. 15. Termin następnego posiedzenia ustalony będzie przez obie delegacje.

„Wszystko płynie”

Po krótkim posiedzeniu obie delegacje przeszły do sąsiedniej sali, gdzie dziennikarze, otaczając delegatów z rozmaitych stron, stawiali różne pytania.

Podkreślić należy, że Waldemaras po zwróceniu się do niego dziennikarza w języku polskim odpowiedział po polsku.

W pewnej chwili jeden z dziennikarzy zapytał Waldemarasa, czy uważa, iż konferencja będzie krokiem naprzód.

Na to Waldemaras odpowiedział wymijająco, oświadczając, że ludzkość stale kroczy naprzód i przytoczył znaną maksymę: „Wszystko płynie”.

Wśród oczekujących na rozpoczęcie obrad dziennikarzy z powodu opóźnienia się plenarnego posiedzenia rozeszły się pogłoski, że opracowanie regulaminu natrafiło na poważne trudności.

Pogłoski te okazały się jednak bezpodstawne.

Ostateczne saldo pierwszego dnia rokowań uważać należy jako dodatnie.

Wyrok śmierci wygwizdany

Publiczność protestuje w sądzie

BERLIN, 30.3. (Tel. wł. Hasła Łódzkiego). Sąd przysięgłych w Poczdamie skazał niejaką Friedę Szmidtową na karę śmierci za zamordowanie męża.

Małżeństwo było niedobre i gnębione przez męża kobieta otworzyła pewnej nocy kurek gazowy w sypialni, chcąc w ten sposób pozbyć się męża-tyrana.

Publiczność przyjęła wyrok gwizdami i krzykami, żądając ulaskawienia skazanej.

Nie starczyły „jadaczki” — poszły w ruch spluwaczki...

Karczemne bójki w Reichstagu

Krwawa awantura między socjalistami i komunistami

Jeden z posłów socjalistycznych ciężko ranny, kilku lżej

BERLIN, 30.3. (PAT). Wczorajsze posiedzenie Reichstagu zakończyło się burzliwą awanturą i krwawą bójką między posłami komunistycznymi a socjalistycznymi.

Gdy przedstawiciel frakcji socjalistycznej poseł Landsberg poruszył w swym przemówieniu sprawę amnestji i oświadczył pod adresem komunistów, że socjaliści wolą ich obecne ataki i obelgi, niż nieszczerze przymilania w ostatnich czasach, poseł Jadasch rzucił się na mówcę socjalistycznego.

Na stopniach mównicy doszło do zaciętej bójki na pięście między komunistami a grupą posłów socjalistycznych, która przyszła swemu mówcy na pomoc.

Kilku posłów po obu stronach zostało pokaleczonych do krwi. Jeden z posłów komunistycznych

rzucił na mównicę spluwaczką, której zawartość obryzgała stenografów.

Wywiązała się dzika i zacięta walka, jakiej Reichstag dotychczas nie widział. W powietrzu latały akta, laski, kałamarze, a nawet spluwaczki. Jednego z posłów z rozbitą głową wyniesiono z sali na noszach.

Przewodniczący przerwał posiedzenie na

10 minut. Po podjęciu obrad przewodniczący oświadczył, że wydała posła komunistycznego Jadascha z sali, wobec tego jednak, że poseł Jadasch wezwaniu temu nie zadośćuczyni,

przewodniczący oświadczył, że wydała go na 8 posiedzeń. Poseł Jadasch pozostawał nadal na sali, wobec czego przewodniczący odroczył obrady do piątku.

20-ty DZIEŃ CIĄGNIENIA

V kl. Loterii Państwowej

15000 na nr. 101041.
5000 na n-ry: 7483 63306.
3000 na n-ry: 88636 100577 115058.
2000 na n-ry: 4818 27760 45086 50915 72461 105772 111453.
1000 na n-ry: 13777 20618 34269 52860 61442 62842 66073 76927 85525 88242 89847 92558 100646 102366 103014 104242 107569 113798 116359 129816
600 na n-ry: 6825 13801 17100 19909 22089 24909 26477 40680 40784 47969 52320 54139 56981 60689 62569 67344 67284 72851 78256 84646 105705 119155.
500 na n-ry: 2792 17689 17987 51303 52651 70293 712279 84523 84687 91107

101861 106011 107221 112293 116263
117777 118906 126514 127671.
400 na n-ry: 530 684 1148 1457 2755 3104 4451 4733 5199 5594 6008 7217 8652 9185 9514 9941 10701 10889 12634 15568 16789 16919 19446 19767 21083 23409 23423 24947 25897 25857 26353 26715 27313 28160 32071 32118 32989 33711 35419 35502 36149 38473 40908 42003 43978 45014 45931 46619 48673 48929 49052 50599 56061 51690 52533 57683 58090 59185 59290 60247 61725 62048 62643 63188 63201 63851 63975 64566 66751 67919 68081 69432 70064 70326 70346 71848 72568 73051 74291 70544 75729 76194 76204 77105 78610 79090 80726 80856 81797 82271 83203 84060 8553 85628 85737 86496 86775 86945 87188 87414 87748 89065 89193 89693 89887 89899 90831 94418 94427 94891 94927 96526 97473 97950 98233 98829 98841 99906 100521 100597 102214 102419 102763 103082 105399 106515 107360 107503 107528 107678 107949 108514 109063 109181 109289 109666 110608 110935 111036 111286 111947 112558 113043 114064 114104 114128 114712 115090 119052 119854 120082 120328 121486 121835 122409 123535 123920 124553 124830 125057 125188 126312 127267 128536 128963 129882.

Zuchwały napad na pocztę

Nieznani sprawcy rozbili kasę ogniotrwałą i skradli 125 tysięcy złotych

LWÓW, 30.3. (AW). Z Przemysła donoszą, iż nocy ubiegłej dokonano tam niezwykle śmiałego i otoczonego tajemniczością włamania na pocztę.

Przybyły do pracy o godzinie 6-ej rano funkcjonariusze poczty zauważyli pewien nieład i stojące otworem zazwyczaj zamknięte drzwi.

Zaalarmowana policja wszczęła śledztwo,

które wykazało, że niewykryci dotychczas złoczyńcy otworzyli wytrychem drzwi na parterze, poczem weszli na I-e piętro, gdzie rozbili kasę wettheimowską, zabierając 125 tysięcy złotych w gotówce.

Zdziwienie budzi fakt, że w gmachu poczty nocy ubiegłej znajdowali się dyżurni i funkcjonariusze, żaden z nich jednak nie zauważył nic podejrzanego.

Różne wiadomości

ROKOWANIA POLSKO - LITEWSKIE.

Pierwsza faza rokowań w Królewcu poświęcona będzie ustaleniu porządku dziennego. Delegacja polska, zgodnie z całą dotychczasową pokojową linią polityczną wobec Litwy, uwzględni każdy, zaproponowany przez delegację litewską porządek dzienny, któryby zawierał punkty, dotyczące uregulowania normalnych stosunków pomiędzy dwoma państwami. W każdej z poszczególnych dziedzin tych stosunków zostaliby powołani rzeczoznawcy dla dalszych rokowań.

Jak wiadomo, rokowania obecne w Królewcu odbędą się bez udziału przedstawicieli Ligi Narodów. Gdyby rokowania te nie doprowadziły do porozumienia wstępnego, następne odbędą się już z udziałem przedstawicieli Ligi Narodów.

ZGON ARTYSTY RZEźBIARZA TADEUSZA BŁOTNICKIEGO. Onegdaj zmarł w Krakowie przeżywszy 70 lat artysta rzeźbiarz Tadeusz Błotnicki. Zmarły artysta kształcił się w Krakowie, w Wiedniu, a następnie we Florencji, skąd powrócił do Krakowa i osiedlił się tam na stałe.

NIETYKALNY KLIENT SĄDU. Stuletni p. Mieczysław Jabłoński, wielokrotnie ranny powstaniem 1863 roku, męczennik aresztu za obrazę p. Władysława Grabskiego w czasie, gdy ten piastował godność prezesa Rady Ministrów.

Przedmiotem sprawy był list, wysłany przez oskarżonego staruszkę na ręce p. marszałka Sejmu, a zawierający ujętą w dosadnych słowach krytykę polityki ówczesnego rządu.

Z uwagi na dotychczasową niekaralność krępkiego staruszka oraz jego stuletni wiek, sąd zawiesił mu wykonanie kary na jeden rok.

NOWE GATUNKI PAPIEROSÓW. W związku z projektowaniem przez Polski Monopol Tytoniowy wypuszczeniem dwóch nowych gatunków papierosów luksusowych dowiadujemy się, że gatunek „Gabinetowe” (z ustnikami) jest już przygotowany i z chwilą zatwierdzenia ceny przez ministra skarbu, ukaże się niezwłocznie w sprzedaży. Natomiast wypuszczenie drugiego gatunku „Nil” (bez ustników) z powodu trudności natury technicznej, ulegnie prawdopodobnie zwłoce.

ZAREJESTROWANIE KONWENCJI. W dniu 28 lutego r. b. została zarejestrowana w sekretaracie generalnym Ligi Narodów ratyfikacja przez Polskę konwencji, dotyczącej traktowania robotników za nieszczęśliwe wypadki przy pracy. Ustawa ratyfikacyjna została ogłoszona w Nr. 65 „Dziennika Ustaw z roku 1927.”

Spisek „speców” w Rosji

Dlaczego aresztowano inżynierów niemieckich

Naskutek usilnych starań władz sowieckich, dążących do zreorganizowania produkcji, 103 inżynierów obcokrajowców pracuje obecnie w rozmaitych przedsiębiorstwach rosyjskich. Inni inżynierowie, należący również do rozmaitych narodowości, objęli kierownictwo nad 20,000 robotników rosyjskich, rozdzielonych w koncesjach, które rząd moskiewski udzielił firmom zagranicznym.

Poza tymi kilkuset stałymi specjalistami, wielu inżynierów obcokrajowców dojeżdża często do republiki sowieckiej w celu zapoznania Rosjan z używalnością maszyn, tam prowadzanych.

Tak więc, potrochu, pomimo trudności i przeszkód, pomiędzy rewolucją rosyjską a Zachodem zawiązała się znowu współpraca. Ażeby współpraca ta mogła rozwinąć się, utrwalic i stać się pożyteczną dla obu stron, musi przede wszystkim być prowadzona lojalnie i bez uprzedzeń. Nie można, oczywiście, dopuścić, ażeby obcokrajowcy krepowani byli w swych funkcjach przez władze sowieckie, jak również byłoby niedopuszczalne, ażeby dopuszczali się czynów, zagrażających bezpieczeństwu państwa rosyjskiego. Ołóż liczni inżynierowie niemieccy, należący do Generalnego Towarzystwa Elektrotechnicznego, zostali ostatnio zaarrestowani i uwięzieni przez władze sowieckie, pod zarzu-

tem knucia „spisku kontr-rewolucyjno ekonomicznego”.

Wiadomość ta wzniciła w Niemczech przedewszystkiem, później w całym świecie, ogromne wzburzenie. Dla przyszłych stosunków pomiędzy krajem Sowieć a resztą świata doniosła jest rzeczą, ażeby sprawa ta była należycie oświetlona i bezstronnie osądzona. Dotychczas opublikowany został jeden tylko dokument oficjalny, podpisany przez Generalnego Prokuratora Rosji Sowieckiej. Zarzuty podnoszone przeciwko inżynierom niemieckim są równie liczne jak rozmaite i przedłożone są hurtem, a dziecinny wprost charakter, jednych nie ustępuje „powadze” drugich.

Z jednej strony, bowiem, oskarżają Sowieci Niemców o „świadome podniesienie kosztów produkcji”, o „dokonanie zamówień nieprzemysłowych”, o „usiłowanie produkowania obiektów podrzędnej wartości” — o rzeczy nieokreślone i niezające się zagrażać bezpieczeństwu państwa. Z drugiej zaś strony twierdzą, że inżynierowie ci zalewali kopalnie, powodowali zawalenia się lub nawet pożary zakładów fabrycznych: zarzuty te są bardzo poważne i przez kodeksy wszystkich krajów surowo karane. Wszystkie te oskarżenia podane są zresztą w sposób zu-

pełnie chaotyczny. W tym komunikacie generalnego Prokuratora niema ani jednej daty, ani nazwiska, ani jakiegokolwiek zacytowanego faktu. Zawiera ono tylko twierdzenie, iż inżynierowie ci należą rzekomo do służby kontrszpiegowskiej zagranicznej i opłacani są przez dawnych właścicieli mieszkających zagranicą.

Pretensje władz sowieckich wydają się w tej sprawie tem bardziej dziwne, że rząd rosyjski od dwóch lat ogłasza urbi et orbi, wykazując się cyframi, iż produkcja węglowa zagłębia donieckiego, w którym spisek miał być rzekomo ukauty, zwiększa się niustannie. W przeddzień wydania oskarżenia przez generalnego Prokuratora, prasa sowiecka wykazała, iż wysokość produkcji węgla za ostatni kwartał przeszła wszelkie oczekiwania, funkcjonowanie szybów czyniło nadspodziewane postępy, i że w ogólności w państwie sowieckim działo się jak najlepiej.

Zapewnienia te niebardzo zgadzają się z faktami, przytoczonymi w oskarżeniu. Bez względu na to, czy chodzi tu o inżynierów niemieckich, japońskich, angielskich czy francuskich, trzeba, ażeby sprawa ta została bezwzględnie wyjaśniona.

Jeśli prawda jest, jak o tem pisze Berlin, że rząd sowiecki uknuł ten spisek w celach polityki wewnętrznej, t. j. dla hołdowania najbardziej rewolucyjnym elementom sowieckim, pragnącym powrócić do komunizmu integralnego, w tym wypadku stanowisko świata nie może być dwojakie. Jasne jest, iż żaden rząd zagraniczny nie zgodzi się na wysłanie swych pracowników do kraju w którym zająć mogą takie fakty i pomyśleć trzeba o repatriacji tych wszystkich, którzy czują się w Rosji bezpieczni, dzielą się z Rosją, dla jej dobra, swoim doświadczeniem.

Jeżeli — przeciwnie — zaarrestowani inżynierowie okazać się winni, nie „zbrodni” niejasnych i nieistniejących, ale win tak ciężkich jak np. zalenie kopalni, w tym wypadku świat cywilizowany nie oszczędzi im swej nagany.

Żądamy zatem i mamy prawo wymagać, ażeby pracownicy rosyjscy, żyjący zagranicą, — jakiegokolwiek byłoby ich zatrudnienie, lub stanowisko społeczne — szanowali nasze prawa i unikali wszelkiej ingerencji w naszych sprawach wewnętrznych. Wzajemnie jednak, nie możemy dopuścić, ażeby obcokrajowcy przybyli do Rosji, mącili w jakikolwiek sposób życie ekonomiczne rosyjskie, pod pozorem, iż regime sowieckie nie zyskał ich uznania. W tej dziedzinie wzajemność musi być całkowita i integralna, żaden wyjątek nie może być tolerowany, ani z jednej, ani też z drugiej strony.

F. François Marsal,
Senator franc., b. prezes min.

Olimpijskie znaczki pocztowe

W ubiegłym tygodniu ukazały się w obiegu w Holandji znaczki pocztowe wydane z okazji IX Olimpiady, która, jak wiadomo, odbędzie się w roku bieżącym w Amsterdamie.

Naraz nie badając pobudek, gotów był zakupić za wszelką cenę wszystkie te ornaty. Lecz cóż z nimi zrobić? Może złożyć jako dar kościołowi w Passages, gdzie proboszcz nie witał się z nim nawet. O mało nie rozśmiał się ze swego pomysłu, ze swego zdenerwowania, czy zmęczenia, które go wprawiło w taki stan umysłu. Cóż mu przyjdzie z tych łachmanów? Zbojętniał dla nich i do nasuniętych przez nie myśli, wzruszył ramionami i zbliżył się do swej towarzyszki.

Czekała na niego, siedząc na ławeczce, z twardego bluszczowego drzewa, nie patrząc na nic i nie interesując się niczem. Szepnęła:

— Bardzo piękna kobieta, prawda?

Domyślił się, że podejrzewała, iż pociągnęła go piękną cudzoziemką i ulitował się nad jej sercem zaniepokojonem:

— Nie patrzyłem, kochanie moje, wcale na tę kobietę. Zajął mnie te stare materje — bardzo piękne rzeczywiście. I te klejnoty w tamtej witrynie są również piękne. Chodźmy obejrzeć je. Zbliżyli się do małej, dębowej szafki, której ścianki i drzwi zastąpiono szybmami. Na półkach, pokrytych czerwonym aksamitem, promieniowały poukładane biżuterje.

— Biskupie pierścionie, krzyże, okrągłe sprzączki... Ach! Lelol... jakież małe!... Ozdabiały chyba pantofelki jakiej świętej w dzień Jej święta...

Ona też odczuła świętość Kościoła, sprofanowanego tu w tych stworzonych ku czci Jego drobiazgach, a uświęconych w ceremonjach sług Jego. Jakaś elegancja, jakiś modniś ustroiłby się może w nie, śmiejąc się z tych klejnotów, w których niegdyś migotały przeczyste światło woskowych świec, przesyconych dynamami kądziel. Lelol znowu poczuł się tem wzruszony, chciał się jednak opanować oburzony na siebie. Skąd mu się wzięło wspomnie-

nie dzieciństwa? A jednak mimo woli rozrzewnił się. Gdy miał dwanaście, piętnaście lat, gdy myśl zaczynała się pogłębiać, gdy niepokoje go zaczynały wielkie zagadnienia życia, śmierci, cierpienia — matka jego łagodna, zrównoważona, pełna prostoty, umiała odpowiedzieć na wszystkie jego pytania. Niebo tłumaczyło, rozwiązywało wszystko. Dziś, gdy tak strasznie cierpiał, cierpieniem bardziej ludzkim, bardziej bolesnym, jakże dobrze byłoby, gdyby mu ktoś umiał odpowiedzieć... Zazdrościł temu dziecku, które umiano oświecić.

Odpowiedź wspomnienie. Przysunął mocniej ramię Anity. A właśnie ona przypominała mu tę udrękę, od której chciał uciec.

Oglądała leżące na błękitnym aksamicie pięć figurek Zbawiciela z pośliskiej kości słoniowej, odczepionych z krzyży, ułożonych szeregiem, rozkładające swe ukrzyżowane ramiona, wykręcone ciała, uduchowione cierpieniem delikatne twarze i zeszywniałe członki, których muskuły uwydatniały się z okrutną precyzją. Oglądała także srebrne lichtarze, poplamione jeszcze płynnym woskiem, posążki świętych, Najświętszą Pannę, okrytą prawdziwymi koronami, małe świeczniki kryształowe, zwisające z pułapu i westchnęła:

— Biedne nasze kościoły, tak ogołocone ze wszystkiego! Co za nędza!

Zrozumiał, że i ją dotknęła profanacja tego, co niegdyś było jej tak drogiem. I kochał ją bardziej w tej chwili za wspólność uczuć. Lecz jednocześnie patrzył z pewnym niepokojem na te przedmioty owiane tyłoma modlitwami...

Mówiły mu one... tak... mówiły mu rzeczy, których nie chciał słyszeć! I zwolna na dnie jego duszy zaczęła się krystalizować myśl, której jeszcze dobrze nie sformułował, nie objął dokładnie i buntował się przeciw niej...

Oglądali mroczne szafy zakrystji, komody o licznych szufladach, w które niegdyś czyste, nieskazitelne dionie wkładały komże i alby. Doszli wreszcie do jakiegoś kąta bardziej ciemnego, lecz mniej natłoczonego. Stał tam ołtarz z malowanego, złoczonego drzewa, z wysoką ścianą, ozdobioną zwierciadłami i przeładowaną rzeźbami. Obrazy, przedstawiające życie Jezusa, jego promienne

narodziny, bolesną śmierć, pokrywały ściany. Mała, zapalona lampka z wisiała z pułapu. Na ziemi, podobnie jak w kaplicach, leżały nagrobne płyty z wrytymi emblematami i nazwiskami. Ołtarz, pokryty grubym obrusem, dźwigał stos materji i rozlicznych przedmiotów: wazonów z kolorowego fajansu, szkła lub metalu, drewnianych lichtarzy, patyn i cymborjum.

Anita zbliżyła się, z łałem patrząc na te rzeczy, które usunęły się z drogi jej życia. Lelol zachmurzony z rękami, założonemi w tył, bledził się nad odczytywanymi nazwiskami artystów, podpisanymi na obrazach, pragnąc wywołać ducha zapomnianego artysty.

Ale czyż to głosy słyszy? Dlaczego udręczony, walczący jeszcze z tem dziecięciem, które już zabił przecież w sobie, z tem dziecięciem zgorączkowanym z przerażenia i żarliwości, a które widzi bezustannie klęczące w mrokach kościoła i w wionach spalonych świec?

— Och, Lelol... Patrz!

Obejrzał się. Na stopniach ołtarza stała Anita, lekko pochylona ku niemu i ukazywała mu na wyciągniętych rękach cenną a straszną broń, którą odnalazła w stosie szat. Był to rodzaj długiego noża, szerokiego, z ostrzem, pokrytem nieczytelnymi znakami, zasnutem grubo rdzą gęstą, czerwioną, która poszczerbiła żelazo. Rękęję potężną, zrobioną na miarę silnej dłoni, odarta z klejnotów, po których pozostały doły puste, jak owoc granatu opróżniony z soczystych działek. Całość robiła wrażenie brutalne, barbarzyńskie, gdyż ta stara, wyszczerbiona broń wymownie przedstawiała swe tragiczne cele.

— Lelol... czyżby to?...

— Tak!... Przypomina to miecz, którym ścięto św. Pawła — odrzekł z cicha.

Dlaczego Anita naśladowała postawę mniszki, która tam, w tem okropnym parlatorjum o wilgotnych ścianach, ukazywała im tę broń na wyciągniętych dłoniach? Dlaczego mówiła takim głuchym głosem, brzmiałym jakby z oddali, przytłumionym podwójną kratą żelazną i czarną zasłoną, spadającą w gęstych fałdach?

— Patrz!... I tu wydaje się, jakgdyby był ślad krwi na ostrzu... Przeciagnij lekko palcem... odczujesz zaschnięte kropelki krwi.

(D. c. n.)

KRONIKA

Sobota, 31 marca, Balbiny
Niedziela, 1 kwietnia, Teodory M.

TEATRY.

Teatr Miejski — „Żywy trup”.
Teatr Kameralny — „Jastrząb”.
Teatr Popularny — „Małżeństwo na próbę”.
„Gong” — „Serwus! Krukowski”

KINA:

Apollo — Kurjer carski.
„Belle-Vue” — I seria: Pociąg błyskawiczny.
Casino — „Król Królów”.
Corso — Człowiek małpa.
Czary — Człowiek bez rąk.
Grand-Kino — Ofiary rozrodu.
Mimoza — Szatańska Syrena.
Mewa — Nad pięknym, modrym Dunajem.
Nowości — „Niesamowita trójka”.
Oświatowy — „Wschód słońca”.
Odeon — Tańczący Wiedeń.
Resursa — Książę Czarnych gór.
Splendid — „Flirt z nieboszczykiem”.
Cyrk Staniewskich (Al. Kosciuszki 73) —
Wielki program cyrkowy.

Przyjacielu! spadła mi cegielka, przynieś ją na górę!

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy, dnia 31-go marca dyżurują następujące apteki:

M. Epstein (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), M. Rozenblum (Ceglana 17), Sukcesorowie Gorzina (wschodnia 54), J. Koprowski (Nowomiejska 15).

Urzędowanie poczty w święta

W Wielką Sobotę poczta, telegraf i telefon będą czynne normalnie, natomiast w pierwszym dniu świąt Wielkiej Nocy poczta będzie całkowicie nieczynna, telegraf i telefony będą czynne normalnie.

W drugim dniu świąt wszystkie urzędy pocztowe czynne będą tylko dwie godziny, a mianowicie od 9 do 11 rano.

Rozbudowa linii tramwajowych

Roboty rozpoczną się po świętach

Dyrekcja K. E. Ł. zamierza w r. b. przystąpić do układania całego szeregu nowych torów tramwajowych, które będą przedłużeniem linii już istniejących.

Roboty nad budową nowych torów rozpoczną się wkrótce po świętach Wielkanocnych. Pierwszy tor zostanie ułożony na ulicy Napierkowskiego wzdłuż.

Ważne dla cechów i gospód czeladzi!

Ogłoszenia i zawiadomienia wszelkiego rodzaju o zebraniach Cechów i gospód czeladzi administracja

„Hasło Łódzkie”

umieszcza bezpłatnie.

P. min. Składkowski przypomina o wiosennych porządkach

Wsie i miasta muszą mieć estetyczny wygląd

P. minister spraw wewnętrznych nadesłał do Urzędu Wojewódzkiego okólnik, który poniżej podajemy w całości ze względu na to, że zawiera on szereg uwag, interesujących niejednego z naszych czytelników.

W okólniku tym p. minister Sławoj-Składkowski, pisze:

Nadchodzący okres wiosenny umożliwia ponowne podjęcie akcji podniesienia sanitarnego i estetycznego poziomu kraju. W związku z tem przypominam pp. wojewodom jeszcze raz podstawowe moje wymagania, zawarte w dotychczasowych zarządzeniach. Żądam, aby wynikiem powyższej akcji było:

w osiedlach miejskich —

czystość na placach, ulicach i podwórzach domów, czysty ustęp i zamykany śmietnik w obrębie każdej posesji, bezwzględny porządek w hotelach i restauracjach;

w osiedlach wiejskich —

polecam zwrócić specjalną uwagę w okresie wiosennym i letnim na wzorowe urządzenie studzien, oraz używalność istniejących wychodków dotychczas z jakichkolwiek względów po wsiach nie wystawionych, wyznaczam ostateczny termin 1 listopada r. b., a to ze względu na obciążenie ludności wiejskiej w okresie letnim pracami w polu, oraz częstokroć istniejącą niemożność materialną z powodu przedmowa;

zadrzewienie placów i ulic

w miastach i wsiach;

wzorowy porządek w posesjach miejskich i wiejskich, mieszczących urzędy publiczne; przed domami urzędów możliwie dużo zieleni — ogródki z kwiatami.

Przy tej sposobności jeszcze raz ostrzegam przed nadużyciami i nie życiowym wykonywaniem moich zarządzeń, jak np. wymaganie śmietników po wsiach, cementowanych dołów kloacznych, żądanie natychmiastowego wywożenia nawozu na pole i t. p.

Tego rodzaju nonsensy,

jako prowadzące jedynie do chaosu i niezadowolenia ludności, uważać będę jako dowody niezdatności odpowiednich urzędników do służby państwowej, wskutek czego zostaną oni niezwłocznie zwolnieni.

Ostrzegam również przed bezdusznym i szablonowym stosowaniem kar administracyjnych. Za najgorliwszych i najsprawniejszych będę uważał nie tych starostów, lekarzy powiatowych, powiatowych komendantów policji państwowej, wójtów i komendantów posterunków, którzy nałożyli, względnie spowodowali nałożenie największej ilości kar, ale tych, którzy doprowadzili do uporządkowania osiedli bez stosowania kar, względnie przy najmniejszej ich ilości. (p)

Spis dziatwy w wieku szkolnym

W spisie należy umieścić dzieci urodzone od r. 1914 do 1921 włącznie

W dniu wczorajszym na murach miasta ukazało się następujące rozporządzenie:

„Rozporządzenie o spisie dzieci w wieku szkolnym”

Na zasadzie art. 11 p. II Dekretu o samorządzie miejskim (Dz. Pr. Nr. 13, poz. 140 r. 19) oraz w myśl art. 16 Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. „O obowiązku szkolnym” (Dz. Pr. Nr. 14, poz. 147), niniejszem wzywa się wszystkich właścicieli nieruchomości, położonych w obrębie m. Łodzi, do złożenia wykazów dzieci, urodzonych w latach:

1921, 1920, 1919, 1918, 1917, 1916, 1915 i 1914 zamieszkałych w ich domach.

Każdy właściciel, względnie rządcą domu, obowiązany jest zgłosić się do właściwego Komisarjatu Policji po odbiór blankietów i wypełnione złożyć z powrotem najpóźniej w dniu 11 kwietnia r. b. do godziny 12-ej w południe za pokwitowaniem.

Jeżeli w danym domu nie zamieszkują wcale dzieci, urodzone w latach:

1921, 1920, 1919, 1918, 1917, 1916, 1915 i 1914 należy uwidocznic to w wykazie. Okoliczność ta nie zwalnia jednak od obowiązku złożenia wykazu.

Zwraca się uwagę na obowiązek dokładnego wypełnienia wykazów ściśle podług wyjaśnień, podanych w bankietach, oraz złożenia ich we właściwym terminie.

Winni niezastosowania się do niniejszego rozporządzenia pociągani będą do odpowiedzialności karno sądowej z art. 138 K. K.

Łódź, dnia 30 marca 1928 r.

Wiceprezydent m. Łodzi
(—) Stanisław Rapalski

Łódzki Starosta Grodzki
(—) Strzeżiński

Katastrofa kolejowa w Piotrkowie

Przyczyną katastrofy było złe nastawienie zwrotnicy

W dniu onegdajszym o godzinie 11 m. 40 wieczorem na stacji towarowej w Piotrkowie miała miejsce katastrofa kolejowa.

Wskutek złego nastawienia zwrotnicy odchodzący ze stacji pociąg towarowy najechał na stojący na tymże samym torze drugi pociąg towarowy, wskutek czego nastąpiło zderzenie.

Dwa wagony odchodzącego pociągu towarowego oraz parowóz wyskoczyły z szyn, ulegając strzaskaniu.

Na szczęście obyło się bez ofiar w ludziach. Maszynista i palacz pociągu zdołali w porę wyskoczyć, odnosząc jeno lekkie potłuczenia.

Wskutek katastrofy i zatarasowania toru przez ładunek węgla, który wysypał się z rozbitych wagonów, przez pewien czas zapadła przerwa w ruchu pociągów. Na miejsce katastrofy jechała specjalna komisja w celu zbadania jej przyczyn i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Teatr Kameralny

Jastrząb

Dramat w 3 aktach F. Croisseta

Recenzja teatralna powinna polegać na omawianiu — a nie obmawianiu sztuki i aktorów. Zasadę tę chciałbym zastosować przy analizie dramatu utalentowanego skądinąd F. Croisseta.

Niestety, nie mogę. Kiedyś jego „Jastrząb” szarpał nam nerwy i ponosił na swych skrzydłach. Dziś stępiły szpony i dziób tego „Jastrzębia” — pióra mu zrzedły, oczy straciły dawną bystrość i świeżość. Nie „Jastrząb” to już — ale zwyczajna wrona, siedząca osowiała na dachu...

Trudno! Wszystko starzeje się. Trudno więc robić z tego dramat, gdy staje się przeżytkiem jakiegoś dramatu...

Treść „Jastrzębia” jest dość konwencjonalna. Hrabia Jerzy de Dosetta ubóstwia swą żonę. Chcąc zabezpieczyć jej wykwint i zbytek gra nieuczciwie w karty jest szulerem — i to przy pomocy pięknej Mariny. Ta poznaje w Paryżu dyplomatę Rene de Hierrache. Między młodymi zakwitła wielka gorąca miłość. Hr. Marina nie waha się rzucić męża i pójść w świat z ukochanym. Aż pewnego

razu zetknie się znów z porzuconym mężem. Spotka go jako kompletnie złamanego człowieka, zrujnowanego materialnie i chorego. Chwila wahania — i hrabina wróci do swego małżonka, aby przy jego boku rozpocząć nowe życie.

Kilka założeń psychologicznych, parę bardzo dobrych momentów aktu trzeciego nie ocalają całości.

Sytuację ratował K. Junosza-Stępowski. Jako hr. J. de Dosetta stworzył kreację pełną prawdy i głębi.

Godną jego partnerką okazała się jako hr. Marina Irena Horecka, talent mało przez dyrekcję w tym sezonie wyeksponowana.

Silnie zarysowana sylwetka Amerykanina stworzył Janowski.

Pozostali naogół albo nie mieli pola do popisu albo (jak Brodniewicz) nie wykorzystali swych ewentualności.

Sztuka wlokła się trochę ciężkawo i monotennie.

Miecz.

Wytrwały podróżnik po Polsce

Z Poznania przybył do naszego miasta p. Dzybert Lucjan wraz z swoim sekretarzem p. Władysławem Piotrowskim, odbywający podróż po Polsce celem zebrania materiału dla pracy literackiej. Część tej pracy wydzie niebawem nakładem księgarni św. Wojciecha w Poznaniu p. t. **Aforyzmy włóczęgi**, będące streszczeniem podróży w formie pamiętnika.

Podróż swą rozpoczął p. Dzybert 15 maja 1926 r. Przeszedł już Pomorze i Kresy zachodnie, przebywał dłuższy czas na Śląsku Górnym, a obecnie przez Poznań i Łódź udaje się na Polesie, gdzie zamierza pozostać aż do jesieni celem dokładnego przestudjowania typów podlaskich dla zamieszczenia pracy o Polesiu.

Podróż p. Dzyberta wraz ze swym towarzyszem odbywa częścią koleją częścią pieszo, utrzymując się ze sprzedaży szkiców malarskich.

Pragnie on również nawiązać stosunki z prasą celem umieszczenia korespondencji, feljetonów etc.

Wytrwałemu podróżnikowi, zwiedzającemu kraj rodzinny nie dla reklamy, lecz dla celów naukowych życzymy jaknajlepszych wyników.

M. Wal.

Przyjmowanie robotników sezonowych

Dotychczas otrzymało pracę 100 robotników

Magistrat upoważnił wydział budownictwa do zaangażowania pierwszej partii w ilości 100 robotników do robót przy konserwacji bruków, przyczem robotnicy ci otrzymają już pracę, podczas gdy normalne zaangażowanie większej ilości robotników rozpocznie się w połowie kwietnia.

W myśl uchwały magistratu robotnicy ci przyjęci zostaną do pracy wyłącznie za pośrednictwem związków zawodowych. (bip)

Ważne

dla rzemieślników poszukujących pracy!

Dla poszukujących pracy rzemieślników, należących do cechów i gospód czeladzi, ogłoszenia o poszukiwaniu pracy

„Hasło Łódzkie”

umieszcza bezpłatnie.

Co usłyszymy dziś przez radio

(Program warszawski, fala 1111).

SOBOTA, 31-go marca.
12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.

15.00—15.20 Komunikaty.

15.20—15.30 Przerwa.

15.30—16.00 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t.: „Polska i Litwa w rozwoju dziejowym”, wygł. prof. Henryk Mościcki.

16.00—16.25 Odczyt p. t. „O szkolnictwie muzycznym”, wygł. p. Janusz Miket.

16.25—16.40 Nadprogram i komunikaty.

16.40—17.05 Odczyt p. t. Ustrój gminy wiejskiej, wygł. prof. dr. Rudolf Sikorski.

17.05—17.20 Przerwa.

17.20—17.45 Radiokronika, korespondencję bieżącą omówi dr. Stępowski.

17.45 Transmisja z Krakowa. Audycja dla najmłodszych: Królewna Grymaśnica przez p. Marię Dymowską, w wykonaniu artystów Teatru Miejskiego.

18.55—19.05 Przerwa.

19.05—19.15 Komunikat rolniczy.

19.15—19.35 Rozmaitości.

19.35—20.00 Odczyt z cyklu Portrety literackie p. t. Wacław Grubiński, wygł. red. Zdzisław Debiński.

20.30 Zemsta Nietoperza, operetka w 3-ach aktach Jana Strausa. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Wacława Elszyka, Zofia Dobrowolska - Pawłowska, Michałina Makowiecka, Aleksander Wasielewski i inni.

22.00—22.05 Sygnał czasu i komunikat lotniczo - meteorologiczny.

22.05—22.30 Komunikaty.

22.30—23.30 Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza”.

film

Kino „Czary”

„CZŁOWIEK BEZ RĄK”

Wyświetlany obecnie w „Czarach” film p. t. „Człowiek bez rąk” jest dramatem o poważnym, interesującym scenariuszu, dobrze wyreżyserowanym i doskonale zagranym przez wszystkich wykonawców.

Srodki, które reżyser operuje, są niezmiernie proste: unikając sztucznych i wyszukanych efektów, daje tem samem rzecz wyjątkowo ładną, posiadającą przytem wybitne wartości kinowe.

Zajmująca, niebanalna fabuła tego filmu erotyczno-sensacyjnego potrafi trzymać widza w ciągłym napięciu.

Gra Junoszy Stępowskiego jest świetna, otwiera on swą rolę po mistrzowsku.

Dodatek komiczny dopełnia programu. Ilustracja muzyczna jak zwykle dobra.

Ostatnie dwa dni Cyrk Staniewskich

Al. Kościuszki 73

Cieszący się niebywałą frekwencją cyrk Staniewskich, urządza ostatnie 2 przedstawienia, dając możność tym co jeszcze nie widzieli, ujrzeć doskonałych numerów akrobatycznych i humorystycznych.

Dziś w dniu benefisu Bim-Boma — winna pośpieszyć cała Łódź, podziwiać Jego koncertową grę na najdziwniejszych instrumentach własnego pomysłu.

Pozatem benefisant ze swymi partnerem Ignatim wystąpi w najlepszym swym repertuarze, bawiąc publiczność ciętą satyrą i humorem.

Oprócz występu benefisantów całkowity program cyrkowy w pełnym składzie złożony na całość przedstawienia.

Więc kto chce szczerze się uśmieć i ujrzeć niewidziane ewolucje akrobatyczne, winien w dniu dzisiejszym spieszyć do cyrku.

Chcąc jednak uprzyjemnić najszerszym warstwom publiczności, ujżenia doborowego programu, dyrekcja cyrku wprowadziła kupony ulgowe.

Skrzynka do listów

W związku z artykułem „karygodna ciekawość p. Roberta Thomasa”, umieszczonym w dn. 19 marca w „Hastie Łódzkiej”, Przedstaw. Transp.-Eksk. Robert Thomas i S-ka nadsyła nam następujące wyjaśnienie.

Redakcja.

1) Sprawa rzekomej kradzieży dokumentów została wyznaczona przez Sąd Okręgowy w Wilnie na 1 maja r. b. (Nr. sprawy 6017/28). Wezwanie doręczono mi dnia 16-go b. m.

2) Zaginięcie lub kradzież dokumentów nie mogły mieć miejsca, gdyż kilka tygodni po rzekomym zaginięciu świadkowie widzieli te dokumenty u Fiszerów.

3) Treść powyższej wymienionych dokumentów nie miała nic wspólnego z wydawaniem towaru Kuglowi wbrew dyspozycji wysyłających, lecz poruszała inne nasze sprawy z firmą Fiszer.

4) Stwierdzamy, że we wszystkich dokumentach, przesłanych Fiszerem przy towarze zostały zastrzeżone dyspozycje wysyłających natomiast Fiszerowie listem poleconym cztery dni przed protestowaniem weksli Kugla zaczęli się tłumaczyć, że nie mogą zatrzymać towaru, po nadejściu, ponieważ kupujący nabywa towary, żeby je otrzymać, a nie przetrzymywać na składach ekspedycyjnych.

5) Fiszer w sprawie zarzutu o rzekomej kradzieży dokumentów został wezwany do Sądu Rabinackiego, lecz ani razu się nie stawił.

6) Fiszerowie nie przekazali nam zainkasowanych większych sum zaliczeniowych i rachunkowych, za co pociągaliśmy ich do odpowiedzialności.

7) Przez wytoczenie sprawy o kradzież dokumentów Fiszerowie zamierzają zahamować dochodzenie przeciwko nim o przywłaszczenie.

Posiadamy umowę z firmą Fiszer, że towaru obciążonego klauzulą wysyłających, zasadniczo wydawać nie powinna.

Dziękując za umieszczenie powyższego sprostowania kreślimy się z wyrazem uszanowania

Przed. Transp.-Eksk.
ROBERT THOMAS i S-ka

Władze śledcze na tropie sprawców kradzieży

w składzie Szykiera i w biurze ekspedycyjnym Rubinszteina

Część towarów odebrano, dwóch paserów osadzono w areszcie

W ostatnich czasach na terenie Łodzi popełniono cały szereg włamań do składów poszczególnych firm. Urząd śledczy stanął wobec nader trudnego zadania, gdyż musiał prowadzić większą ilość dochodzeń jednocześnie.

Dwa z nich doprowadziły do wyników o tyle dodatnich, że policja jest już na tropie sprawców.

W domu przy ulicy Rzgowskiej 103 znajduje się jatką rzeźniczą, prowadzona przez niejakiego Ajzyka Jakubowicza. Nikt prócz policji nie wie, że ten „solidny” rzeźnik żydowski jest jednym z większych paserów.

Władze śledcze w trakcie dochodzenia w sprawie kradzieży, popełnionej u Szykiera, któremu w ubiegłym miesiącu skradziono szereg towarów, dokonały również rewizji u Jakubowicza. Dała ona wyniki nadspodziewane. W piwnicy pod jatką rzeźniczą znaleziono pewną ilość ukrytych towarów, w których uszkodzony Szykier rozpoznał swą własność. Na podstawie tych poszlak Jakubowicz został aresztowany i osadzony w areszcie przy komendzie policji m. Łodzi.

W dniu 25 lutego r. b. dokonano wielkiej kradzieży jedwabiu w firmie ekspedycyjnej Rubinszteina przy ulicy Piotrkowskiej 85. Dochodzenie policyjne doprowadziło do wykrycia pasera.

Dokonana przez wywiadowców rewizja

w mieszkaniu niejakiego Abrama Szapiro przy ulicy Napiórkowskiej 3 ujawniła kilka dziesiąt sztuk ręczników, co do pochodzenia których Szapiro nie umiał dać jasnej odpowiedzi.

Należy nadmienić, że Szapiro dotychczas policji jako paser nie był znany, a jeśli przeprowadzono w mieszkaniu jego rewizję, to tylko dzięki przypadkowi.

Przeprowadzony wywiad jednakże ustalił, że Szapiro pozostaje w stosunkach przyjaznych z sąsiadem swym Dawidem Altmanem, który dał się już poznać władzom śledczym, jako chętny nabywania towarów, pochodzących z kradzieży.

Podczas rewizji w mieszkaniu Altmana znaleziono nikłą wprowadzić ilość jedwabiu w różnych kolorach, w których przecież uszkodzony Rubinsztajn rozpoznał swą własność.

Pochodzi on z tych właśnie sztuk, które w nocy dnia 25 lutego r. b. zostały skradzione.

Zarówno Szapiro, jak i Altman zostali osadzeni w areszcie, zaś dalsze dochodzenie w obydwu sprawach prowadzone jest nieustannie w nader energicznym tempie.

Mając w ręku paserów, policja będzie już mogła wykryć zarówno sprawców kradzieży, jak i miejsce, gdzie skradziony towar został ukryty. (p)

Nieuczciwy agent

Bez wiedzy szefa zawierał tranzakcje i pobierał zaliczki

Przy ulicy Konstancyńskiej 78 mieści się firma „Inspektorat Międzynarodowy Fabryk Maszyn Rolniczych”, której właścicielem jest pan Jan Babiński.

Przed niedawnym czasem przyjął on do pracy w charakterze agenta-akwizytora niejakiego Stefana Janiszewskiego, zamieszkałego przy Rynku Bałuckim 6.

Energiczny, przedsiębiorczy i, zdawałoby się, bezwzględnie uczciwy agent pozyskał sobie zaufanie swego szefa, który upoważniał go również do inkasa zaliczek u klientów na zakupione przez nich maszyny rolnicze.

W dniu wczorajszym Janiszewski do pracy się nie zgłosił. Pan Babiński polecił sprawdzić, czy Janiszewski nie jest przypadkiem chory.

Goniec, wysłany do mieszkania Janiszewskiego w domu nie zastał. W tym samym czasie jeden z klientów zatelefonował do pana Babińskiego, zapytując, kiedy otrzyma maszynę, na którą wręczył Janiszewskiemu zaliczkę.

Wobec tego, iż pan Babiński nie o tej transakcji nie wiedział, domyślił się, iż Janiszewski pieniądze, pobrane od klienta zdefraudował. Dalsze sprawdzanie ustaliło, że Janiszewski pobrał zaliczki od innych jeszcze klientów, o czym nie powiadomił szefa.

Wobec tego pan Babiński zwrócił się do urzędu śledczego, który wdrożył dochodzenie. (p)

W kołowrocie wielkomiejskim

Zamach samobójczy. Bestjałskie poranienie przechodnia.

W dniu wczorajszym przy ulicy Nowo-Targowej 9 w mieszkaniu własnym napił się w celu samobójczym nieznanej trucizny 26-letni Telesfor Orden. Do desperata zawezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł denata do szpitala w Radogoszczu.

W dniu wczorajszym ulica Zgierska stała się widowiskiem krwawej rozprawy nożowej, będącej dostatecznym dowodem bestjałstwa, do jakiego posuwają się ciemne elementy, na padające na niewinnych i bezstronnych przechodniów.

Powracający późnym wieczorem Jan Mielczarek, zamieszkały przy ulicy Roberta 18 został przy ulicy Zgierskiej zaczepiony przez dwóch nieznanych mu osobników. W pewnym momencie napastnicy rzucili się na Mielczarkę i zadawszy mu nożem osiem ciężkich ran w głowę, zbiegli w niewiadomym kierunku. Do nieprzytomnego Mielczarka przybył patrol policyjny i zawezwał pogotowie Kasy Chorych. Lekarz po nałożeniu opatrunków przewiózł go w stanie bardzo ciężkim do szpitala Poznańskich. Za sprawcami bestjałskiej rozprawy nożowej policja wdrożyła energiczny pościg.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro

Rozpoczęcie mistrzostw okręgowych w piłce nożnej i turniej w siatkówkę i koszykówkę

Jutro rozpoczynają się walki o mistrzostwo okręgowe w piłce nożnej. Odbędzie się następujące mecze o godzinie 11-ej rano o mistrzostwo klasy A.

Boisko W. K. S. plac gen. Hallera.
G. M. S. — R. T. S. Widzew
Boisko Ł. K. S.
Orkan — Hakoah
Boisko przy ul. Wodnej
Ł. T. S. G. — Ł. K. S.

Prócz tego w Kaliszu grają Turysty II z Prosną w Zgierzu Union z Sokołem i W. K. S. — P. T. C. w Pabjanicach.

Turniej w siatkówkę i koszykówkę na rzecz funduszu olimpijskiego odbędzie się na boisku sportowym Gimn. im. Piłsudskiego przy ul. Sienkiewicza 46.

Ośmy dzień turnieju w siatkówkę i koszykówkę na rzecz funduszu olimpijskiego, odbędzie się dziś o godzinie 3 m. 30 po południu na boisku sportowym Gimn. im. Piłsudskiego przy ul. Sienkiewicza 46.

Udział biorą: Siatkówka — drużyny żeńskie:

Orzeszkowa — Rothert M. Sem. Nauczycielskie — Skrzyptowska.
T. U. R. — Krygierowa.

Drużyny męskie:
Piłsudski — O. W. F.

Koszykówka:

P. S. H. (Księży-Młyn) — Braun.
Podczas zawodów przygrywać będzie orkiestra Gimn. im. Piłsudskiego.
Publiczność sportową czeka na zawodach ósmego dnia turnieju wiele emocji, gdyż tym razem spotkają się najzawziętsze rywalki:

Szczaniecka — Sobolewska o palmę pierwszeństwa.

W razie niepogody, zawody zostaną rozegrane w innym terminie.

Jutro zawody towarzyskie przy ul. Zagajnikowej 34.

W dniu jutrzejszym w szkole powszechnej im. Piłsudskiego przy ul. Zagajnikowej 34 odbędzie się następujące mecze towarzyskie w siatkówkę.

T. U. R. — Skrzyptowska
Sobolewska — P. S. P. A.
Szczaniecka — Krygier
Kopernik — Piłsudski
Y. M. C. A. — Absolwenci.
Początek o godzinie 4-ej po południu.

Teatr i Sztuka

TEATR MIEJSKI

Jubileuszowe przedstawienie „Peer Gynta”.
Dziś po południu odegrany będzie po raz 25-ty poemat dramatyczny Ibsena „Peer Gynt” z Jerzym Woskowskim w roli tytułowej.

Ceny od 50 gr. do 3 zł.

Będzie to bezwzględnie ostatnie w sezonie powtórzenie ibsenowskiego arcydzieła.

Wznowienie „żywego trupa”

Dziś wieczorem po cenach popularnych toistojski „żywy trup” z J. Woskowskim.

„Kredowe Koło”

niegrane od kilku tygodni przypomni się jutro wieczorem. Mimo niedzieli ceny — ze względu na okres przedświąteczny — popularne (od 50 gr. do 6 zł.). Piękna baśń chińska Klabunda po jutrzejszym przedstawieniu znów na czas dłuższy zjedzie z afisza.

„Spisek Carowej”

(Rasputin)

dany będzie na jutrzejszym popołudniowym przedstawieniu po cenach popularnych.

N. O. S.

(Nie ożenię się)

Najbliższą premierą Teatru Miejskiego będzie 3-aktowa komedia węgierska B. Szekesza „N. O. S.” (Nie ożenię się), grana aktualnie z wielkim powodzeniem na scenie Teatru Letniego w Warszawie. Główną rolę nawróconej garsonki odtworzy Stefania Jarowska, inne — Rel. Ziemińska, Dunajewska, Grywińska.

TEATR KAMERALNY

(Gmach G.-Hotelu, wejście od Traugutta 1).

Występy Kaz. Junoszy-Stępowskiego.

Dziś, sobota, Junosza-Stępowski występuje dwukrotnie o godz. 5 po południu po cenach znizowanych w „Ośmej żonie Sinobrodego”, wieczorem o godz. 9 w popisowej kreacji arystokraty-szulera w wzruszającym dramacie Fr. Croisset'a „Jastrząb”.

Jutro, niedziela, o godz. 5 po południu „Papa” po cenach znizowanych, wieczorem o godz. 10-ej „Jastrząb”.

Występy świetnego artysty dobiegają już do końca.

W poniedziałek „Jastrząb” u udziałem Junoszy-Stępowskiego dany będzie po cenach znizowanych (od 1 zł. do 6 zł.)

TEATR POPULARNY

Ogrodowa Nr. 18.

Dziś, jutro po południu i wieczorem wesół wiodł ze śpiewami i tańcami „Małżeństwo na próbę”. W rolach głównych pp. Zielińska, Jurdzińska, Piątkowska, Urbanowski, Moranowicz, premiera w nadchodzące święta.

TEATR W SALI GEYERA

Piotrkowska Nr. 295.

Dziś i jutro wesół krotocwila w 3-ach aktach „Jarmark małżeński”. Bilety w kasie na miejscu, Piotrkowska 295.

TEATR LITERACKO - ART. „GONG”

Dziś atrakcyjna rewja p. t. „Servus! Krukowski!” z udziałem całego zespołu i gościnnie występującym Kazimierzem Krukowskim na czele. Będą to ostatnie występy tego znakomitego piosenkarza, który ze względu na kończący się urlop — przed świętami wraca nieodwołalnie do Warszawy.

Dziś dwa przedstawienia o godzinie 7.45 i 10 wieczorem.

„OPERA DZIECIĘCA”

W nadchodzące święta w Teatrze Popularnym w niedzielę o godz. 4 po południu, poniedziałek o godz. 12 w południe Tow. Śpiew. im. Moniuszki wystawia siłami własnymi piękną baśń-operę fantastyczną Karola Prosnaka, libretto J. Zarzyckiego p. t. „Cud Królewny”. Kierownictwo artystyczne spoczywa w rękach Dyr. J. Piłarskiego i Wł. Majewskiego znanego baletmistrza. Stroną muzyczną kieruje autor. Oprawę dekoracyjną przygotowuje art.-mal. Wiesław Makojnik. Nowe, efektowne kostiumy zostaną wykonane w pracowni Teatru Popularnego. Całość zapowiada się nadzwyczajnie interesująco.

Komunikat

Stowarzyszenie Absolwentów Szkoły Handlowej Łódzkiego Towarzystwa szerzenia wiedzy handlowej komunikuje, że lokal stowarzyszenia mieści się przy ul. św. Andrzeja, 34 i jest otwarty w poniedziałki, środy i soboty od godz. 19 do 24. Do dyspozycji Sz. Kolegów wszelkiego rodzaju gry towarzyskie.

Zarząd.

Zatarg w Teatrze Miejskim

będzie rozstrzygnięty przez
inspektorat pracy

Pan inspektor Wojtkiewicz zwołał w dniu wczorajszym w lokalu inspektoratu pracy konferencję porozumiewawczą, przedstawicieli pracowników Teatru Miejskiego z dyrektorem Gorczyńskim. W sprawie 45 proc. dodatku konferencja nie doprowadziła do porozumienia.

Uchwalono przeto rozstrzygnięcie zatargu powierzyć specjalnej komisji arbitrażowej, w skład której wejdą 3 inspektorowie pracy.

Komisja ta, którą stanowią panowie inspektorzy Wojtkiewicz, Rutkiewicz i Wyżkowski wyda swe orzeczenie w dniu jutrzejszym. (p)

Strajk w browarach

Pracownicy żądają 20 proc. podwyżki

Związki pracowników browarnianych wystąpiły do właścicieli browarów z żądaniem podwyższenia płac o 20 procent.

Żądanie to jednak nie zostało wzięte pod uwagę przez pracodawców. Odmowę udzielenia podwyżki uzasadnili przemysłowcy tem, że od lat 4-ch obowiązuje umowa właścicieli browarów z pracownikami, na mocy której płace ich dostosowane są ściśle do płac w przemyśle włókienniczym.

Wobec tego, że ostatnio włóknarze nie otrzymali żadnych podwyżek, nie może być mowy o podwyższeniu płac w przemyśle browarniczym. Wobec takiego stanowiska przemysłowców pracownicy zmienili żądanie swe o tyle, że domagają się uregulowania należności za godziny nadetatowej pracy za cały czas wstecz do chwili najmu.

Wobec tego, że żądanie to zostało przez przemysłowców odrzucone, w dniu wczorajszym wszyscy pracownicy browarów łódzkich zastrajkowali. (p)

Zatarg w fabryce Gutermana

Robotnicy żądają usunięcia
zarządzającego

W fabryce Gutermana przy ulicy Wysockiej 22 od dłuższego czasu trwa zatarg z tego powodu, że firma do książeczek obrachunkowych robotniczych wpisała oświadczenie, że za postoje, wynikłe nie z winy robotników oraz straty, wynikłe wskutek dostarczenia im gorszych osnów, płacić nie będzie.

W dniu wczorajszym robotnicy zwrócili się do zarządzającego fabryką pana Chełmińskiego z żądaniem cofnięcia krzywdzącego ich postanowienia oraz ściślego przestrzegania obowiązującego cennika płac.

Pan Chełmiński delegację robotniczą, która zwróciła się do niego z powyższymi postulatami, potraktował w sposób nad wyraz brutalny, co wywołało wśród robotników ogromne wzburzenie.

Padło hasło, by pana Chełmińskiego przenieść z fabryki. Zarządzający, widząc groźną postawę robotników, ukrył się.

Wówczas robotnicy zwrócili się do właścicieli fabryki z żądaniem niezwłocznego usunięcia pana Chełmińskiego i na znak protestu przerwali pracę na jeden dzień. p.

Redukcja w gazowni

Narazie postanowiono wymówić pracę
34 robotnikom

Zarząd gazowni miejskiej ze względów oszczędnościowych postanowił zredukować 34 pracowników, bez których gazownia może się obejść.

W związku z tą redukcją interwenjował w gazowni przedstawiciel polskich związków zawodowych p. Zubert, wskazując, że poza samym faktem pozbawiania pracowników za robku, obciąża się przez to kasę emerytalną, która tym zredukowanym musi wypłacać większe sumy.

W sprawie powyższej toczyć się będą jeszcze pertraktacje pomiędzy związkiem a zarządem gazowni miejskiej. (bip)

O cenę maki i pieczywa

Memoriał Magistratu do Urzędu
Wojewódzkiego

We wczorajszym numerze „Hasła Łódzkiego” zamieściliśmy memoriał, wysłany do województwa przez piekarzy, którzy twierdzili, że cennik magistracki na makę i pieczywo jest nierealny i nie oparty na żadnych rzeczywistych wyliczeniach.

W dniu wczorajszym Magistrat wysłał ze swej strony memoriał do Województwa, w którym stara się dowiedzieć, że cennik magistracki jest uzasadniony. (g)

Czas godzin handlu nie może przekraczać 10 godzin

Nowe rozporządzenie obowiązuje od 26 marca r. b.

W związku z artykułem „Projekt unormowania godzin handlu”, umieszczonym w dniu 21 marca w „Hasle Łódzkim” przypominamy, że dekret z dnia 22 marca 1928 r. wprowadza w zasadzie 10-godzinny czas pracy w handlu. — W myśl art. 1, czas sprzedaży towarów i otwarcia sklepów i wszelkich miejsc zawodowych sprzedaży oraz zakładów fotograficznych nie może w dni powszednie przekraczać 10 godzin na dobę. Wędliniarnie, jatki z mięsem, sklepy spożywcze z wyjątkiem sklepów zajmujących się sprzedażą napojów alkoholowych, mogą być otwarte w dni powszednie do 12 godzin na dobę, zakłady fryzjerskie i kalotechniczne do 10 godzin na dobę, budki i kioski we wszystkich dni w tygodniu w czasie od 1 kwietnia do 30 września włącznie od godz. 9-ej do 21-ej. Sprzedaż uliczna gazet i czasopism, oraz wyrobów tytoniowych może się odbywać w dni powszednie w godzinach od 7-ej do 23-ej.

Czas otwarcia jadalni, t. j. restauracji, cukierni, mleczarni, piwiarni i t. d. będzie określony w każdej miejscowości przez powiatową władzę administracji ogólnej.

Sklepy, zakłady i miejsca zawodowej sprzedaży mogą być otwarte najdłużej do godziny 19-ej, w soboty i dni przedświąteczne sklepy i miejsca zawodowej sprzedaży mogą być otwarte do godziny 20, a zakłady fryzjerskie i kalotechniczne do godz. 21-ej.

Przerwy, w czasie których sklepy i zakłady będą zamknięte, wlicza się do godzin otwarcia tych sklepów i zakładów.

Przepisy ustaw ochronnych w zakresie pracy najemnej, w szczególności ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, oraz ustawy w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet, nie zostają w niczem naruszone obecnym dekretem.

Dekret wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu, co nastąpiło 26 marca. (g)

Reforma podatku majątkowego

Wprowadzenie stałego podatku majątkowego

Ministerstwo skarbu opracowuje projekt reformy podatku majątkowego, który składać się ma z dwóch ustaw.

Pierwsza ustawa, jako nowela do ustawy o podatku majątkowym, przewiduje obniżenie ogólnego kontyngentu podatku przy wprowadzeniu także uprawnień dla ministra skarbu do udzielania ulg podatkowych.

Nowela ta ma na celu stworzenie warunków, któreby umożliwiły rządowi likwidację starych zaległości podatku majątkowego.

Jednocześnie jednak opracowuje się drugi projekt ustawy o stałym podatku majątkowym. W myśl tego projektu podatek ma być pobierany od 1 stycznia 1929 roku. Wymiar podatku uskuteczniany będzie na podstawie szacunku majątków, dokonywanego co 3 lata. Kapitał zagraniczny, wpływający w formie pożyczek do kraju zwalnia od podatku. Również mają być zwolnione urządzenia domowe i inne przedmioty, służące do osobistego użytku płatników do wysokości 10,000 złotych.

Minimum majątku, podlegającego podat-

kowi wynosić ma 6,000 złotych. Przewidują się stosunkowo niskie stawki podatkowe. Do majątku nieprzekraczającego 15,000 złotych stawka podatkowa ma wynosić 4 pro mille. Szacować majątek i wymierzać podatek będą urzędy skarbowe. Czynniki obywatelskie mają zapewnić się wpływ i możliwość proponowania przez płatników rzeczoznawców. Płatnicy w myśl projektu nie są obowiązani składać zeznań. Obowiązek ten ciążyć ma na płatniku tylko wtedy, gdy go władza do tego wezwie. Natomiast wropadza się, celem zachęcenia do dobrowolnego składania zeznań przywileje dla płatników, którzy tego dopełnili. Minister skarbu upoważniony jest do przyznawania płatnikom ulg w spłaceniu podatku oraz do umarzania nieściągalnych zaległości.

Według obliczeń ministerstwa skarbu podatek ma przynieść ponad 70 milionów złotych rocznie.

Projekt reformy podatku majątkowego wniesiony będzie w najbliższym czasie do Sejmu.

Nadzwyczajne inwestycje państwowe

Przeszło 88 milj. zł. zostanie rozdzielonych na pojedyncze ministerstwa

Do łaski marszałkowskiej wpłynął rządowy projekt ustawy o nadzwyczajnych inwestycjach państwowych.

Projekt ten przewiduje w art. 1, że z pasów kasowych przeznacza się kwotę 88,160,000 złotych na dokonanie nadzwyczajnych inwestycji państwowych. W tym celu upoważnia się ministra skarbu do utworzenia kredytów na pokrycie kosztów nadzwyczajnych inwestycji państwowych, między innymi:

W zarządzie ministerstwa skarbu. — Gmach Izby skarbowej w Łodzi 2 miliony, w Warszawie 1,8 milj. zł., gmach dla urzędników skarbowych 1,9 milj. zł. Razem 5,7 milj. złotych.

W zarządzie ministerstwa sprawiedliwości. Budowa gmachów sądu okręgowego w Pińsku 1,2 milj. zł., w Nowogrodzie 500,000 złotych, w Białymstoku 1,5 milj. zł., w Tarnowie 1 milj. zł., w Łodzi 3,250,000 złotych, budowa sądów grodzkich w województwach wschodnich 4,150,000 złotych, budowa sądu powiatowego w Rawie Ruskiej 600,000 zł.,

razem w zarządzie ministerstwa sprawiedliwości 12,2 milj. złotych.

W uzasadnieniu minister skarbu podaje, że stan rezerw kasowych jest obecnie tak korzystny, iż pozwala bez uszczerbku dla potrzeb płatniczych skarbu na przeznaczenie kwoty 88,160,000 złotych na nadzwyczajne inwestycje państwowe, obejmujące wszystkie wymienione działy.

Przedstawienie tychże inwestycji w formie osobnego projektu ustawy niezależnie od preliminarza budżetowego na rok 1928/29 ma na celu szybsze wyjednanie zatwierdzenia przez ciała ustawodawcze i wyzyskanie w ten sposób pełnego sezonu budowlanego, podczas, gdy włączenie tych inwestycji do preliminarza budżetu musiałoby z natury rzeczy spowodować opóźnienie w rozpoczęciu robót publicznych, gdyż uchwalenie preliminarza budżetu wymaga dłuższej pracy ustawodawczej.

Ponadto projekt powyższy ma stanowić podstawę prawną dla uzyskania upoważnienia do wydatkowania pewnych sum po upływie okresu budżetowego.

Warunki pożyczki angielskiej dla m. Poznania

Jak wiadomo, magistrat m. Poznania postanowił zaciągnąć w banku angielskim „Overseas Bank Ltd.” w Londynie pożyczkę w wysokości 500,000 funtów szterlingów na rozbudowę elektrowni miejskiej, oraz budowę nowej reżni i targowiska, które to inwestycje są konieczne z uwagi na przyłączenie przedmieść do m. Poznania.

Pożyczka oparta będzie na wypuszczonych przez m. Poznań 7-procentowych obligacjach, spłacana w ciągu 30 lat, licząc od dnia wypłaty pierwszej transzy, odsetki zaś płatne będą w okresach półrocznych z dołu: 1-go kwietnia, 1 października każdego roku. Spłata pożyczki nastąpi drogą półrocznej składanej amortyzacji, rozpoczynając z dniem płatności drugiej półrocznej daty odsetek w roku 1933, w ten sposób, aby amortyzacja całkowita pożyczki dokonana była po kursie al pari w końcu 1957 roku. Magistrat ma prawo wykupienia całkowitej reszty lub tylko części obligacji już po upływie lat 5, z premją 3 procent, oraz z procentami do dnia

spłaty po uprzednim 6-miesięcznym wypowiedzeniu.

Uchwała rady miejskiej w Poznaniu o zaciągnięciu tej pożyczki została już zatwierdzona przez ministra spraw wewnętrznych i obecnie sprawa ta jest skierowana na Radę Ministrów, która udziela prawa na wypuszczenie obligacji.

Szkoła śpiewu solowego

A. Pellegrini - Śliwińskiej

dypl. konserwatorium Petersburskiego,
b. asystentka prof. Ireckiej

w Warszawie, Szpital Ujazdowski
mieszk. dr. R. Śliwińskiego.

Zapisy codz. od godz. 5-7. Tel. 320-95.

Zniżka taryf związkowych

polsko-rumuńskich

W tych dniach zakończyła swe obrady we Lwowie konferencja przedstawicieli kolei polskich i rumuńskich w sprawie wydania nowych taryf związkowych polsko-rumuńskich, z uwagi na ogólną zmianę taryf wewnętrznych w Rumunji. Wzajemnie za udzielenie przez koleje polskie zniżki na niektóre artykuły wywozu rumuńskiego, koleje polskie uzyskały zniżki (częściowo w formie procentowych obniżek stawek taryfowych) dla wszystkich artykułów, w wywozie których zainteresowane będą koleje lub przemysł polski.

Uchwały konferencji podlegają rewizji i zatwierdzeniu przez centralne zarządy obu stron.

Popyt na polskie papiery

w Ameryce

Zagraniczne sfery finansowe ujawniają coraz większe zainteresowanie polskim rynkiem akcji i obligacji. Ostatnio dom bankowy F. Lisman w New Yorku zakupił 8-proc. obligacji Banku Gospodarstwa Krajowego na łączną sumę 1 milj. 800 tysięcy złotych, zapowiadając dalsze zakupy znaczących partii polskich akcji i obligacji.

Pomorska wystawa

Ogrodniczo-Przemysłowa w Toruniu

W czasie od 28. VII. do 4. X. r. b. odbywać się będzie w Toruniu Pomorska wystawa Ogrodniczo-Przemysłowa, będąca przeglądem ogrodnictwa polskiego z włączeniem pszczolnictwa, jedwabnictwa etc. Magistrat m. Torunia udzielił wystawie teren 15 ha parku i budynki o powierzchni około 5 tys. m². Wystawa obejmować ma ogrodnictwo na wszystkich ziemiach Rzeczypospolitej ze szczególnem uwzględnieniem Pomorza.

Lustracja piekarń

we Lwowie

Kolegium lustracyjne ogólnej komisji do badania wypieku chleba przeprowadziło w dniu 26-y m. b. m. lustrację piekarń we Lwowie. Po raz pierwszy dokonano tam lustracji w grudniu ub. r.

Bolączką lwowskiego piekarstwa jest brak odpowiedniej ilości piekarń mechanicznych, któreby mogły w najbliższej przyszłości zastąpić piekarnie ręczne. Mimo trudności, mechanizacja piekarń postępuje szybko naprzód. W ostatnich tygodniach z inicjatywy prywatnej piekarzy lwowskich wybudowano dwie piekarnie mechaniczne, które mogą być wzorem dla reszty. Naogół stan sanitarny w piekarniach lwowskich przedstawia się dobrze, jednakże znaczna część piekarń do zmechanizowania się nie nadaje z powodu bardzo szczupłych lokali. W porównaniu z poprzednią lustracją stan piekarń lwowskich znacznie się poprawił, co przypisać należy w pierwszym rzędzie energicznej akcji, przeprowadzanej przez komisarza Rządu dla m. Lwowa p. Strzeleckiego.

GIEŁDY

OFICJALNA GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 30 marca 1928 r. (A. W.)

GOTÓWKA.

Holandja — 359,10
Londyn — 43,505—43,50—43,5075
Nowy Jork — 8,90
Paryż — 35,095
Praga — 26,145
Szwajcaria — 171,73
Wiedeń — 125,45
Włochy — 47,12

Tendencja utrzymana

AKCJE.

Bank Dyskontowy — 138,50
Bank Handlowy — 123
Bank Polski — 149,25—150
Bank Zachodni — 31
Spółki — 87
Spółka — 162,50
Elektryczn. — 92
Firlej — 54,50—54,75
Wegiel — 93
Cegielni — 45
Haberbusch — 173,50
Lilpop — 40,75
Modrzejów — 45,40—46—45,75
Ostrowieckie — 93—95—94,50
Rudzi — 53
Starachowice — 62,50—63,25
Spirytus — 39
Dolarówka — 71,75—72
4,50% ziemskie — 55,75
8% Listy zast. m. Łodzi — 70,25—70—70,25
8% Listy zast. m. Warszawy — 78—78,35—78,10
10% Listy zast. m. Radomia — 81

Tendencja mocniejsza.

Ile ruchu potrzebuje człowiek pracujący umysłowo

Każdy człowiek, pracujący umysłowo, zmuszony do długiego siedzenia na jednym miejscu, po ukończeniu pracy czuje niepołączoną potrzebę ruchu.

Ile zaś tego ruchu mu potrzeba? Na to pytanie odpowiada znany higienista.

Tak naprzykład ludzie siedzący powinni chodzić możliwie dużo; wcale jednak nie po to, by schudnąć, bo chudnięcie z chodzeniem nie ma nic wspólnego, lecz by ułatwić obieg krwi w ciele człowieka. Ludzie szczupli i małoaktywni, a pracujący umysłowo, nie powinni chodzić wiele, gdyż chodzenie męczy i odbiera apetyt.

W takim razie powinni postarać się o to, by najpierw schudnąć, a potem dopiero dużo chodzić, by nie utył nanowo. Ludzie szczupli i małoaktywni, a pracujący umysłowo, nie powinni chodzić wiele, gdyż chodzenie męczy i odbiera apetyt.

Bardzo dobroczynnie wpływają przerwy podczas pracy: mięśnie pokonać mogą znaczne trudności, o ile między jednym ich wysiłkiem, a drugim robić przerwy (mogą być one zupełnie krótkie). Mózg wprawdzie nie męczy się tak szybko, jak mięśnie, nie mniej jednak i człowiek pracujący umysłowo musi co jakiś czas przerwać pracę na krótko, jeśli pragnie zdolność do pracy i napięcie sił zachować możliwie długo.

Byłoby rzeczą bardzo wskazaną, by takie właśnie przerwy wypełniać w części ćwiczeniami z gimnastyki pokojowej. Lecz poza temi ćwiczeniami człowiek zdrowy musi chodzić na lekcję gimnastyki przynajmniej dwa razy na tydzień, ażeby mięśnie uległy gruntownemu na takiej lekcji przecwiczeniu. O bok tego pożądanego są sporty.

Czy tańce uważać można za ćwiczenia pożyteczne dla organizmu?

Oto pytanie, jakie zadają dziś stale każdemu lekarzowi. Odpowiedzieć można na nie w ten sposób, że mimo całego uznania dla tańca, współczesne tańce mogą być w znacznie większym stopniu traktowane jako sport aniżeli tańce dawne.

Bo gdy dawniej po nocy przewalcowanej, każdy czuł się zmęczony i bez humoru, po tańcach nowoczesnych ma napewno uczucie wzmoczonego bógostanu. Jest to wynikiem tego, że dawne tańce wirowe powodowały zawroty głowy, obecne zaś nie wywołują ani zmęczenia, ani zawrotów głowy. Tańce nowoczesne, pochłaniające wszystkie mięśnie, jest raczej ćwiczeniem rytmicznym, to też chętnie tańczy nie tylko młodzież, ale i ludzie starsi oddają się tańcu z zapałem. Tańce przestały być pracą, której nie każdy umiał podołać, jest natomiast przyjemnością zdrową, bardzo zalecaną, godną dla pracujących umysłowo.

Ze ruch naprawdę jest jednym z najlepszych środków przedłużania życia, dowodzi przykład Rockefellera, który jest zapalonym zwolennikiem golfa i gra codzień dziś jeszcze.

Z okazji 86 rocznicy jego urodzin — a Rockefeller cieszy się, jak wiadomo, całkowitem zdrowiem fizycznym i umysłowym — dzienniki amerykańskie rozpuściły pogłoskę, że ten świeży miliardarz zawdzięcza cudom jakiegoś lekarza, który za cenę miliona dolarów sprzedał mu eliksir życia.

Miljarder dowiedział się o tej plotce i na zapytanie oświadczył każdemu, że istotnie ten lekarz przepisał mu czarowny środek dla wieczności.

Kiedyś podczas uczty Rockefeller rozdał

wszystkim obecnym coś w rodzaju czeku z własnoręcznym podpisem. Czek ten brzmiał na sto lat życia, a na odwrotnej stronie zawierał receptę, według której Rockefeller żył i której zawdzięcza czerstwość.

Recepta brzmiała: 1. Nie tucz się. Smu-

kłość — to zdrowie. 2. Uprawiaj stale ćwiczenia fizyczne (szczególnie ważne dla pracujących umysłowo). 3. Śpij w zdrowym pomieszczeniu. 4. Pij dużo wody, lecz mało alkoholu. 5. Nie złość się i unikaj wszelkiego podniecenia.

GRAND-KINO

Dziś i n
następnym!

102-55

Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10, niedziele, soboty i święta od godz. 1-ej popoł. ostatni o godz. 10 wiecz.

Orkiestra pod dyktando
p. R. Kantora:

18 aktów!
Wielki podwójny program! Dwa szlagiery!

I. OFIARY ROZWODU

Porywający dramat erotyczny, osnuty na tle tragedji, niedobrych małżeństw w Ameryce, przy współudziale najwybitniejszych sił ekranu.

KLARA BOW, uosobienie ESTHER RALSLON i inn.

II. Żona na dwa tygodnie

Dziwna, a rzeczywista, szampańsko-erotyczna komedia, która od początku do końca trzyma widza w ciągłym humorze.

W rolach głównych Ryszard Dix, ulubieniec Betty Bronson.

Umarły na stole sekcyjnym wymienia nazwisko swojego mordercy

Pędzący całą siłą pary pociąg znajdował się na drodze pomiędzy Kieles i Szaszermany, gdy nagle do uszu palacza na lokomotywie doszedł od strony wagonu pocztowego przeciągły, rozdzierający ciszę nocną krzyk.

Zwrócił on na to natychmiast uwagę prowadzącemu pociąg maszyniście, ale ponieważ pociąg w owej chwili biegł po bardzo ostrym i niebezpiecznym łuku, nagle zatrzymanie go groziło katastrofą. Gdy zaś ominęli trudny ten odcinek, krzyk więcej nie powtórzył się i palacz zaczął to sam uważać jako złudzenie.

Na najbliższej jednak stacji pocztmistrz wagonu pocztowego nie zameldował się z pocztą i na skutek tego postanowiono wagon ten otworzyć.

We wnętrzu znaleziono leżącego bez życia pocztmistrza Thomasa Hubesa, na głowie jego znajdowało się 25 ciężkich ran, zadanych jakimś tępym narzędziem. Wagon był obrabowany.

Hubesa przewieziono natychmiast do szpitala, gdzie lekarze skonstatowali śmierć. Na żądanie prokuratora nad zwłokami miała być dokonana sekcja sądowa.

O całym powyższym wypadku powiadomiono generalną dyrekcję poczt w Bukareszcie, która postanowiła zmarłemu na posterunku

ku urzędnikowi wyprawić uroczysty pogrzeb. W pismach pojawiły się już nekrologi, wdowa obżałowała żalobę i wieniec na grób ukochanego męża.

Zwłoki tragicznie zmarłego przewieziono do prosekutorium i poczyniono wszystkie przygotowania do mającej odbyć się sekcji. Ale w chwili gdy trupa złożono na marmurowym stole sekcyjnym, jedna z obecnych lekarek wydała okrzyk najwyższego przerażenia:

— On się poruszył!

Lekarz skonstatował natychmiast, że puls domniemanego trupa bije.

Hubesa natychmiast przewieziono do szpitala i tam przyszedł on wkrótce do siebie i wymienił nazwisko zbrodniarza. Był to niejaki Albert Olti.

Oltiego, który uważał swą ofiarę za zmarłą, przyprowadzono do łóżka Hubesa. Wrażenie było tak silne, że pod jego wpływem rzyznął on się do wszystkiego.

Olti pochodzi ze znanej i szanowanej rodziny ziemiankiej i przez długi czas sam cieszył się ogólnym szacunkiem, potem jednak zboczył z prostej drogi i zmarnował się. Stan Thomasa Hubesa jest ciężki, ale lekarze nie tracą nadziei, iż zdolają go utrzymać przy życiu.

Zabobon w XX wieku

Zmiana kalendarza — przyczyną trzęsienia ziemi

Jak głęboko zakorzenione są jeszcze w szerokich masach rozmaite zabobony, których siedliskiem jest ciemnota, świadczy dobitnie fakt, jaki zdarzył się ostatnio w Limassol, na wyspie Cypr.

Miejscowość tę nawiedziło niedawno trzęsienie ziemi, które spowodowało poważne szkody. Miejscowa ludność, nie wiadomo jakimi drogami rozumowania, uroiła sobie, iż kataklizm ten jest karą Bożą za wprowadzenie przez metropolitę limassolskiego kalendarza łacińskiego. Wzburzony tłum wscho-

dniego obrządku greków, udał się do metropolity, wytłukł w pałacu biskupim wszystkie okna i chciał zmusić metropolitę do przywrócenia kalendarza starego stylu.

Metropolita zmuszony był pod osłoną nocy uciekać samochodem przed zabobonnym tłumem, zamiast wytłumaczyć istotę zjawiska ciemnemu ludowi, który w dalszym ciągu wierzy zapewne, że wstrząsy skorupy ziemskiej mogą być zależne od zmiany rachuby czasu na powierzchni.

Tajemniczy dywan

Utkany z 77 czupryn ludzi, oskalpowanych przez Indian

Na terytorjach Strong Oaku, skąd jeszcze Yankesi nie zdołali zupełnie wygnać czerwono-skórnych, zamieszkuje Indianin Lova, który posiada tajemniczy o cudotwórczych właściwościach dywan i pozwala go oglądać tylko niewielu wybranym.

Dywan ten, pewnie jedyny na globie ziemskim, jest rozmiaru metra kwadratowego i utkany został przed 150 laty z 77 czupryn ludzi, oskalpowanych przez Indian.

Ta grozę budząca tkanina wygląda zresztą ślicznie: jest polyskująca i ma deseń mory, a że włosy na nią zużyte, posiadały wszystkie odcienie blond, rude, kasztanowate,

brązowe i czarne, więc całość robi wrażenie mieniącego się, lśniącego jedwabiu.

Indianie okoliczni cenią ten dywan jako fetysz, i gdy spotyka ich jakieś nieszczęście, które zawsze w ich przekonaniu jest karą „Wielkiego Ducha” za grzechy, przychodzą do Lova z błaganiami, aby pozwolił im potraścić się na świętym dywanie, co natychmiast odwraca od nich karzącą rękę „Wielkiego Ducha”.

A że zetknięcie się z dywanem leczy także różne choroby, przeto Lova, który daje się tylko podarunkami i pieniędzmi skłonić do użyczenia swego fetyszu, jest jednym z najbogatszych obywateli wśród tuziemców.

O ustanowienie święta Chrystusa-Robotnika

W niedzielnym numerze „Hasła Łódzkiego” umieściliśmy dłuższy artykuł p. t. „Chrystus - Robotnik”, w którym donosiliśmy, że kardynałowie, biskupi, księża i masy robotników wielu krajów katolickich jeszcze w dniu 15 marca 1927 roku skierowali petycję do Stolicy Apostolskiej w sprawie ustanowienia nowego święta kościelnego ku czci Chrystusa - Króla.

Otóż w związku z tem obecnie dowiadujemy się, że w Poznaniu niedawno odbył się zjazd delegatów robotników polskich archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej, na którym między innymi uchwałami powziętymi przez zjazd, najważniejszą jest następująca:

„24-ty zjazd delegatów Zw. kat. rob. polskich uznaje wielką potrzebę osobnego święta ku czci Chrystusa - Robotnika, które przyczyni się ogromnie do uświęcenia pracy oraz do zbliżenia się Chrystusa z jego najbar dziej ludzkiej strony do serc i umysłów szerokiach mas, a zatem i do wzmocnienia ducha religijnego i do rozwiązania zagadnień społecznych w duchu chrześcijańskim.

Zjazd zwraca się do Ojca św. przez ks. Prymasa, o ustanowienie tego święta, które odąd byłoby obchodzone stale w drugą niedzielę maja, jako święto miłości społecznej”.

Wal.

Felieton

Miłość dawniej a dziś

Przyczyny zaniku idealnej miłości

Umęczyżnienie kobiety

Miłość, o której powiedział Alfred de Musset, że jest całym życiem, usunęła się w czasie wojny na drugi plan, ustępując miejsca myśli o sławie i całosci ojczyzny, a przede wszystkim ciągłej obawie o własne życie. Dla tych ludzi, którzy miesiące i lata walczyli z zimmem, brudem, głodem, bezsennością i rozłąką z najbliższymi, miłość stała się jedyne rozrywką. W tym nastroju wrócili do domów po wojnie i zastali tu umęczyżnione kobiety, o obciętach włosów i krótkich spódnicach. Nie było już miejsca na kult kobiety i na miłość z 19-go wieku.

Sprot uczynił dalszy krok w tem dziele, czyniąc z kobiet i mężczyzn równych sobie kolegów i towarzyszy. Jednocześnie usunięta została ze stosunków wzajemnych wstydlivość oraz tajemniczość, które dawniej tak podrażniały zmysły męskie.

W tych warunkach trudno było otaczać miłość owym romantycznym mistycyzmem, i składać jej daninę ubóstwianą, a często i lekku, jak to się działo w ubiegłym stuleciu. Dodać do tego należy ciężkie materialne warunki powojenne, ten fakt, że młodzieńiec, który dawniej mógł trawić długie tygodnie na założach, dziś musiał myśleć o znalezieniu jakiegokolwiek zajęcia dla zaspokojenia elementarnych potrzeb. Przyswajaniu przez wojnę do brutalności, chęć młodzieńcy teraźniejsi, nie tracąc zbyt wiele czasu odrazu zdobywać kobietę, albo wogóle dać temu pokój i zająć się czemś innem.

Miejsce dawnej sentymentalnej miłości zajęła chęć użycia i zabawy, która da się jedyne porównać z podobnym zjawiskiem w okresie Dyktatoratu we Francji. Wojna europejska odegrała bowiem podobną rolę w kulturalnym życiu narodów, jak wówczas Rewolucja Francuska. Ta sama tolerancja w stosunku do swobody obyczajów, ta sama wolność strojów kobiecych, ta sama namietność do tańca. Pęd do użycia, ale jednocześnie pewne zbliżowanie, pewna obojętność w stosunku do owego życia.

Dyrektorjat miał jeszcze swe wielkie heroiny, nasze czasy ich już, niestety, nie mają.

Dlatego, być może, w atmosferze obecnej jest nieco nudy; stąd pochodzi zapewne owa niechęć do kobiet, pogarda dla wszelkiego uczucia i uczciwości i owe robienie lekceważnie praw i przepisów, które znajdujemy we wszystkich prawie książkach młodych autorów. W obecnej chwili okres, o którym mówiliśmy jest już u schyłku; wskazują na to liczne symptomy. Jakaś nowa forma miłości panować będzie w latach 1928—1950? Czy następne pokolenie będzie coraz bardziej oddalało się od ideałów 19-go wieku, czy też przeciwnie, stoimy u progu reakcji romantyzmu — przyszłość pokaże.

W roku 1927

„ROJ” dał w prenumeracie rocznej 48 książek objętości 318 arkuszy (5049 stron), wartości

40 zł. 35 gr.
za 19 zł. 80 gr.

Było to przy prenumeracie kwartalnej, wynoszącej 4 zł. 95 gr.

W roku 1928

prenumerata kwartalna wyniesie 5 zł. 95 gr. wraz z przesyłką.

Co też za nią można otrzymać? Na każde żądanie bezpłatnie dwubarwny ilustrowany prospekt.

Tow. Wyd. „ROJ”

Warszawa, Kredytowa 1.

